

Razumevanje filma

Razumem film – doživljam svet

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

kino
teka filma razumevanje

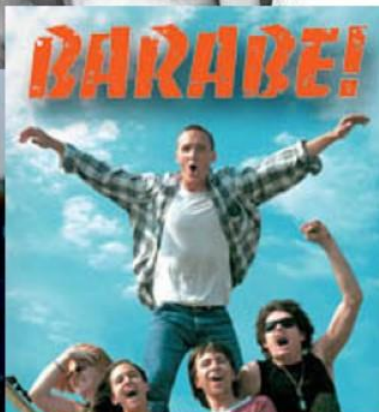

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Sodobni slovenski mladinski film

Šolsko leto: 2018/2019

Predavanje so pripravile: Barbara Kelbl (Kinodvorov šolski program, Javni zavod Kinodvor), Petra Gajžler (Filmska osnovna šola, AKMS) in Marina Katalenić (Filmska osnovna šola, AKMS)

Kaj je mladinski film?

Kaj je mladinski film?

- nastopajo mladi?
- govori o mladih?
- namenjen mladim?
- so ga posneli mladi?

???

različne opredelitve

različni žanri znotraj mladinskega filma

»Dokaj ohlapna oznaka za filmska dela, namenjena mlademu oz. mlajšemu občinstvu; praviloma se ponašajo z zaokroženo, pregledno zgodbo, zanimivim in privlačnim dogajanjem, poenostavljeno karakterizacijo, zabavnostjo, humornostjo in odsotnostjo najbolj grobih oblik nasilja. [...] Filmi o mladih in filmi, ki so jih posneli mladi, niso nujno mladinski filmi, zato jih ne gre a priori mešati s tem pojmom.«

– *Filmski leksikon*

Mladinski film kot žanr

Mladinski film – Najstniški film

Mladinski film = vsak film o mladih/mladosti, ki pa ni namenjen samo mladim (poleg mladih, velikokrat usmerjeni k odraslemu, „art-kino“ občinstvu, mladost kot objekt zanimanja, družbeni fenomen, ki ga raziskujemo, nagovarjajo tudi starše...) primer: Razredni sovražnik, Posledice..

Najstniški film = vsak film, ki govori o mladih in je namenjen mladim (mladi kot potrošniki, teme zanimive za mlade, zagovarjanja stališč mladih, namen: pritegniti mlade) primer: Julija in Alfa Romeo

Rowena Harper/ cit. po Andrej Šprah

Slovenski mladinski filmi

- **Vesna** (František Čap, 1953)
- **Ne čakaj na maj** (František Čap, 1957)
- **Nočni izlet** (Mirko Grobler, 1961)
- **Peščeni grad** (Boštjan Hladnik, 1962)
- **Grajski biki** (Jože Pogačnik, 1967)
- **Sončni krik** (Boštjan Hladnik, 1968)
- **Oxygen** (Matjaž Klopčič, 1970)
- **To so gadi** (Jože Bevc, 1977)
- **Ko zorijo jagode** (Rajko Ranfl, 1978)
- **Ljubezen** (Rajko Ranfl, 1984)
- **Nobeno sonce** (Jane Kavčič, 1984)
- **Poletje v školjki** (Tugo Štiglic, 1986, 1988)
- **Outsider** (Andrej Košak, 1996)
- **V Ieru**, (Janez Burger, 1999)
- **Jebiga** (Miha Hočevar, 2000)
- **Sladke sanje** (Sašo Podgoršek, 2001)
- **Ljubljana** (Igor Šterk, 2002)
- **Slepa pega** (Hana Slak, 2002)
- **Varuh meje** (Maja Weiss, 2002)
- **Barabe** (Miran Zupanič, 2001)
- **Slepilo** (Jan Bilodjeric, 2005)
- **Življenje kot v filmu** (Špela Kuclar, 2005)
- **Voda v očeh** (Jože Baša, 2005)
- **Tu pa tam** (Mitja Okorn, 2005)
- **Lajf** (Vito Taufer, 2008)
- **Izlet** (Nejc Gazvoda, 2011)
- **Razredni sovražnik** (Rok Biček, 2013)
- **Dvojina** (Nejc Gazvoda, 2013)
- **Zapelji me** (Marko Šantić, 2013)
- **Pot v raj** (Blaž Završnik, 2014)
- **Vloga za Emo** (Alen Pavšar, 2014)
- **Julija in Alfa Romeo** (Blaž Završnik, 2015)
- **Utrip ljubezni** (Boris Petkovič, 2015)
- **Nika** (Slobodan Maksimović, 2016)
- **Posledice** (Darko Štante, 2018)
- **Zimske muhe** (Olmo Omerzu, 2018)
- **Ne bom več luzerka** (Urša Menart, 2018)

Filmi, pretežno namenjeni otrokom in mlajšim najstnikom

- ***Kekec*** (Jože Gale, 1951, nadaljevanji leta 1963 in 1968)
- ***Ti loviš*** (France Kosmač, 1961)
- ***Ne joči, Peter*** (France Štiglic)
- ***Sreča na vrhovi*** (Jane Kavčič, 1977)
- ***Čas brez pravljič*** (Boštjan Hladnik, 1986)
- ***Učna leta izumitelja Polža*** (Jane Kavčič, 1982)
- ***Čisto pravi gusar*** (Anton Tomašič, 1987)
- ***Maja in vesoljček*** (Jane Kavčič, 1988)
- ***Junaki petega razreda*** (Boris Jurjaševič, 1996)
- ***Nepopisan list*** (Jane Kavčič, 2000)
- ***Dvojne počitnice*** (Tugo Štiglic, 2001)
- ***Tea*** (Hanna Slak, 2006)
- ***Pozabljeni zaklad*** (Tugo Štiglic, 2002)
- ***Na planincah*** (Miha Hočevar, 2003)
- ***Distorzija*** (Miha Hočevar, 2009)
- ***Gremo mi po svoje*** (Miha Hočevar, 2010 in 2013)
- ***Rdeča raketa*** (Vojko Anzeljc, 2015)
- ***Pojdi z mano*** (Igor Šterk, 2016)
- ***Košarkar naj bo*** (Boris Petkovič, 2017)
- ***Gajin svet*** (Peter K. Bratuša, 2018)

Še več filmov, ki bi jih pogojno lahko označili za mladinske ali otroške ...

- ***Ne čakaj na maj*** (František Čap, 1957)
- ***Dolina miru*** (France Štiglic, 1956)
- ***Družinski dnevnik*** (Jože Gale, 1961)
- ***Naš avto*** (František Čap, 1962)
- ***Onkraj*** (Jože Gale, 1970)
- ***Krizno obdobje*** (Franci Slak, 1981)
- ***V petek zvečer*** (Danijel Sraka, 2000)
- ***Ekspres, ekspres*** (Igor Šterk, 1997)
- ***Družinski film*** (Olmo Omerzu, 2015)
- ***Igram, sem*** (Miroslav Mandić, 2018)
- ...

Mladinski film kot žanr

Tematska opredelitev:

- mladi kot protagonisti (odraščanje, mladost ...)
- upor (rob, neprilagojenost, beg, prestopništvo ...)
- odnosi (sovrstniki – prijateljstvo, ljubezen, spolnost; starši – osamosvajanje; družba – metafora družbenih vrenj, odnosov, razred)
- identiteta

PRIMERI SLOVENSKIH MLADINSKIH FILMOV SKOZI ODLOMKE

Vprašanja ob odlomkih

- Kako filmi označijo svoje glavne junake?
- Katere teme odpirajo?
 - Osebno ali družbeno?
 - Kakšne odnose prikazujejo?
 - Kako in proti čemu je nakazan upor?
- Kako te teme prikazujejo?
 - Slog filma? Avtorski pristop režiserja? Igralci?
 - Produkcijski in distribucijski kontekst?
- Iz kakšne perspektive govori kot generacijski film?
Je glas generacije ali ravno nasprotno?

Vesna (František Čap, 1953)

Grajski biki (Jože Pogačnik, 1967)

Posledice (Darko Štante, 2018)

Izlet (Nejc Gazvoda, 2011)

Utrip ljubezni (Boris Petkovič, 2015)

Sklep

Manko vsečnih, gledljivih filmov – poskusi, vendar manjše produkcije

(manko mladinskih filmov velikih produkcij od *Vesne* naprej – izjema filmi za mlajše gledalce – *Gajin svet*, *Košarkar naj bo*, *Gremo mi po svoje* – najbolj gledan film ...)

Razvoj avtorskega mladinskega filma v porastu – mladi režiserji (nova generacija!), vendar ne dosegaajo širšega občinstva, ampak bolj »art-kino« publiko